

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ
ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ, ПРАВОВИЙ
ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТИ»**
(електронне видання)

27-28 березня 2020 року

Біла Церква
2020

Резнік В.Г. Технологія змішаного навчання (blended learning): нові можливості та перспективи навчального процесу.....	56
Носенко М.М. Handlungs- und Interaktionsorientierung als wesentliche Prinzipien der Gestaltung von Aufgaben und Übungen beim DaF-Unterricht.....	58
Хахула Б.В. Іноземна мова як інструмент успішної діяльності сучасного аграрія в умовах міжнародної академічної мобільності.....	61
Дука М.В., Холодна М.М. Актуальність формування соціальної компетентності в умовах сучасної системи загальної середньої освіти.....	64
Коваль В.С. Дистанційне навчання у вищій освіті осіб з інвалідністю.....	67
Лобачова С.В. Особливості використання інтернет-ресурсів у організації самостійної роботи студентів.....	69
Рейда О.А. Перевернуте навчання як одна з ключових тенденцій освітніх технологій сучасності.....	71
Столбецька С.Б. Міжкультурний підхід у викладанні французької мови як іноземної.....	73
Денисенко І.І. Особливості появи та причини виникнення мовного бар'єру.....	75
Дворак В.Н., Гордеева Т.В. Особенности адаптации иностранных студентов в Белорусском университете.....	77
Хомчук О.П. Психологічні особливості рефлексії в підлітковому віці.....	79
Велика К.І. Застосування емоційно-сміслового методу у процесі навчання студентів немовних спеціальностей сільськогосподарського ЗВО.....	81
Дворак В.Н., Конаш О.В. К проблеме профессиональной самоэффективности в психологии.....	83
Серпенінова Ю.С. Методичний потенціал комп'ютерних технологій у навчанні іноземних мов.....	87
Копейкина Д.А. Социальная поддержка во взаимосвязи с проявлением депрессивной симптоматики у туркменских студентов.....	89
Карпенко С.Д. Особливості вивчення ділових паперів на заняттях з української мови як іноземної.....	92
Товт І.С. Сучасні освітні технології навчання української мови у вищій школі.....	94
Шульська Н.М., Римар Н.Ю. Створення «навчальної майстерні» під час викладання лінгвістичних дисциплін у ЗВО.....	97
Лабінська Б.І., Нікіфорчук Ж.В. Фразеологічні одиниці як компонент формування професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів.....	99
Баран Н.А. Внесок Олени Курило в розбудову українського термінознавства.....	102
Бровко Н.І. Реформування вітчизняної системи освіти: теоретико-правовий аналіз.....	105
Сімакова С.І. До питань інтернаціоналізації вищої освіти в Україні.....	107

Секція: **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ У КОНТЕКСТІ
ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

УДК 811.161.2:376.1-054.62

КАРПЕНКО С.Д., канд. філол. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

**ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ДІЛОВИХ ПАПЕРІВ НА ЗАНЯТТЯХ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ**

В тезах порушується питання вивчення і практикування ділових паперів на заняттях з української мови як іноземної. Розглянуто їх перелік у Держстандарті (2018) відповідно до рівнів володіння українською мовою та зроблено висновки про доцільність модульного курсу «Ділова українська мова» для іноземних студентів.

Ключові слова: українська мова як іноземна, ділова українська мова, Держстандарт МОН України (2018) з вивчення української мови як іноземної.

Обізнаність у написанні ділових паперів є обов'язковим для індивіда, що живе у соціумі і користується його благами. Ділові папери є правилами, виконання яких стандартизує і конкретизує наші потреби та прохання про допомогу. Для іноземців також є важливим засвоїти правила спілкування у ділових сферах для забезпечення свого статусу і соціального положення у соціумі чужої для нього держави. Українська спільнота у секторі ділового спілкування користується традиційними діловими паперами, які адаптовані до вимог часу та мають деякі інтернаціональні елементи, закріплені за жанровим розподілом документів.

Пропозиція вивчати ділові папери іноземними студентами не є авторською. Запунктами Держстандарту МОН України (2018) з вивчення української мови як іноземної, розгляд ділових паперів передбачається для рівнів володіння мовою від А2 до С2. Курси довузівської підготовки переважно охоплюють рівні від А1 до В1, що в результаті є достатнім для навчання в університеті. Модуль «Ділова українська мова» займає 1 кредит (30 годин) від навчального плану і враховує набуті студентами знання за іншими видами роботи під час заняття та вдома (письмо, читання, аудіювання та говоріння).

Ділові папери у невеликому обсязі пропонуються для вивчення починаючи з досягненням студентами мовного рівня А2. Рекомендації щодо цього маємо в Держстандарті [1].

Рівень А2 (базовий) визначає основні опорні рисиволодіння українською мовою як іноземною і засвідчує можливість *вибіркового* спілкування у прогнозованих повсякденних ситуаціях.

За видом роботи під час занять «Читання» у переліку загальних умінь студентів-іноземців передбачено наступне: претендент *розуміє* короткі прості приватні листи і факси та короткі інструкції. За типами текстів, студентам пропонується розглянути: листівки, короткі приватні листи, електронні листи, факси, смс-повідомлення, брошури і проспекти.

За видом роботи під час занять «Письмо» у переліку загальних умінь студентів-іноземців передбачено: писати записки / повідомлення, пов'язані із нагальними потребами, привітання, запрошення, оголошення; писати простий приватний лист, наприклад, щоб висловити вдячність комусь за щось чи повідомити у формі розповіді / опису свої враження і думки про осіб, факти, події, учасником чи свідком яких він / вона був / була тощо; підтримувати писемне спілкування із другом у формі листування (також через електронну пошту та смс-повідомлення). Типовими текстами для цього рівня володіння українською мовою з ділового спілкування є: вітання зі святом і побажання на листівках; короткі листи та смс-повідомлення; формуляр з особистими даними (наприклад, анкета у готелі); запис у книзі відвідувачів.

Рівень B1 (рубіжний) визначає необхідний рівень володіння українською мовою як іноземною та засвідчує можливість *розгорнутого* спілкування у повсякденних ситуаціях та в умовах комунікації з елементами непередбачуваності. Рубіжний рівень володіння українською мовою як іноземною рекомендований для всіх іноземних громадян, осіб без громадянства та осіб, для яких українська мова не є рідною (першою), щоб розпочати навчання в університетах України (крім факультетів доуніверситетської підготовки).

За видом роботи під час занять «Читання» у переліку загальних умінь студентів-іноземців передбачено наступне: претендент *можезнайти* головну інформацію в повсякденних матеріалах, таких як: листи, брошури та короткі офіційні документи; претендент *розуміє*: опис подій, почуттів та побажань у приватних листах на рівні, достатньому для листування. Типовими текстами для цього рівня володіння українською мовою з ділового спілкування є: листівки, короткі приватні листи, електронні листи, факси, смс-повідомлення, брошури, проспекти, плакати; деякі види ділових паперів: анотація, відгук, рецензія, щоденники, мемуари.

За видом роботи під час занять «Письмо» у переліку загальних умінь передбачено: претендент *уміє*: оформлювати листи та найуживаніші документи (заява, резюме, автобіографія, пояснювальна записка); заадресувати конверт.

Враховуючи вимоги та пропозиції Держстандарту МОН України (2018) з вивчення української мови як іноземної, на курсах довузівської підготовки Білоцерківського НАУ було розроблено методичні рекомендації спрямовані на забезпечення аудиторної та самостійної роботи студентів, які мають тісний зв'язок з іншими змістовими модулями дисципліни «Українська мова як іноземна» такими як: аудіювання, читання, письмо та мовлення (практика усного і писемного мовлення, практична граматики), а також українознавство. До вивчення пропонуються такі папери ділового стилю: анкета, заява, автобіографія,

оголошення, резюме, лист, привітання, службова записка, анотація. Кожен вид ділового паперу має інструкційні вказівки, що можуть використовуватися як тексти для читання рівня А2, В1 та зразки документів для самостійного їх написання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Державний стандарт України. Українська мова як іноземна. Рівні загального володіння та діагностика. Укладачі: Данута Мазурик (Львівський національний університет ім. Івана Франка), Олександра Антонів (Львівський національний університет ім. Івана Франка, ГО «Центр україністики»), Олена Синчак (Український католицький університет), Галина Бойко (Національний університет «Львівська політехніка», МІОК). 2018.

2. Українська мова як іноземна. Змістовий модуль «Ділова українська мова». Методичні вказівки для аудиторної та самостійної роботи студентів підготовчого відділення. Укладачі: Світлана Карпенко, Світлана Погоріла. Біла Церква. 2019. 29 с.